

**INTERN TOEZICHT
OP KWALITEIT**

**VERBINDING EN DISTANTIE
HANS VAN DAEL**

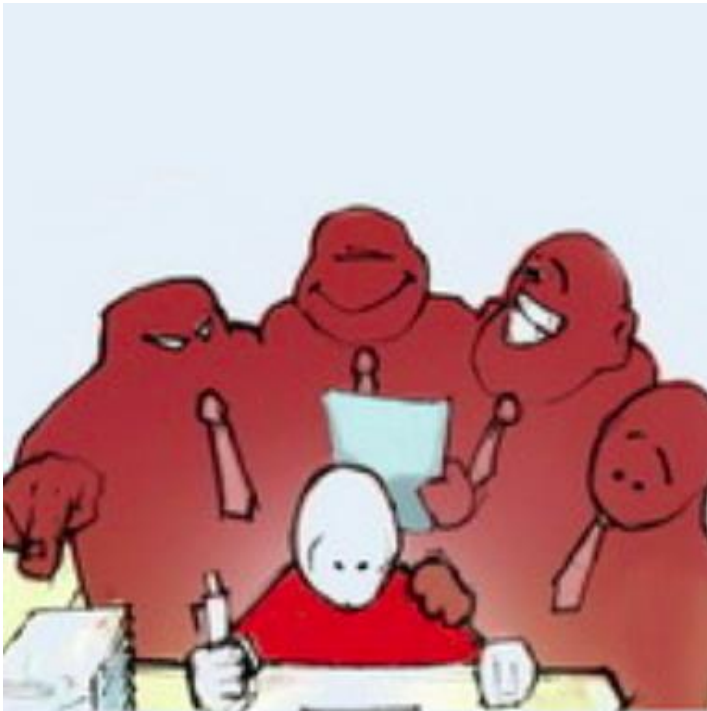
OPDRACHT CODE GOED BESTUUR PO

‘Het schoolbestuur en **het intern toezichtsorgaan** zijn er [...] verantwoordelijk voor dat:

- ieder kind het maximale rendement uit zijn of haar mogelijkheden kan halen, doordat hij of zij het best mogelijke onderwijs krijgt;
- de scholen adequate leerresultaten boeken;
-

COLLEGIALE BESTUURLIJKE VISITATIE SoOK: INTERN TOEZICHT OP KWALITEIT IS THEMA

- Kwaliteit school object van toezicht?
- Welke informatie over kwaliteit heeft intern toezicht nodig?
- Grens bestuur en toezicht?
- Wat is mijn maatschappelijke rol als intern toezichthouder?
- Hoe kom ik als toezichthouder in contact met scholen?
- Wat is de kwaliteit van informatie over onderwijs?
- Intervenieren/anticiperen op falende kwaliteit?
- Juiste expertise als intern toezichthouder?

IDENTITEIT TOEZICHTHOUDER: BRON VAN VRAGEN

Drijfveren: maatschappelijk verantwoordelijk;
belang onderwijs

Morele legitimering: ‘eigenaren’ met belang,
maar weinig zeggenschap of invloed: ouders,
lokale gemeenschap; **leerlingen**

Wil voorzien in ‘verantwoordingshiaat’

Betrokken bij onderwijsorganisatie:
sleutelwoord ‘vertrouwen’

Van bestuurder naar toezichthouder

Zoekt positie in de bestuurlijke organisatie

PARADOX VAN HET INTERN TOEZICHT: BRON VAN VRAGEN

Toezicht houden is retrospectief, analytisch, toetsend, met kritische distantie en de bereidheid en mogelijkheid in te grijpen in de praktijk van de bestuurder

De interne toezichthouder is betrokken bij het wel en wee van de organisatie, denkt prospectief, adviseert en deelt bestuurlijke opdracht goed onderwijs met optimaal resultaat (Code PO, art 7)

WAAROM INTERN TOEZICHT OP KWALITEIT?

COMPLEXITEIT STUREN OP KWALITEIT VERGT TEGENKRACHT

- Invloed op scholen indirect
- Effect interventies beperkt voorspelbaar
- Uitputtende kennis object verantwoordelijkheid onmogelijk
- Precair evenwicht rollen
- Complexe en meervoudige omgeving
- Strategisch beleid: beteugelen onzekerheid

WERKING INTERN TOEZICHT:

- → **LEGITIMERING**: WIE IS DE INTERN TOEZICHTHOUDER EN WIENS BELANG DIEN HIJ?
- → **COMPLEXITEIT BESTUREN VERGT TEGENKRACHT IN INTERNE ORGANISATIE**
- → **EENZAME POSITIE BESTUURDER VRAAGT OM KRITISCHE SPARRINGPARTNER**

INTERN TOEZICHT OP KWALITEIT: Primair gericht op bestuurder

HOE BEÏNVLOEDT BESTUURDER KWALITEIT SCHOLEN?

- Hoe brengt bestuurder de schoolleider in positie?
- Uitwisseling bestuurder en schoolleider over opbrengsten en essenties onderwijskwaliteit?
- Wat is de kwaliteit van de besturingsinformatie onderwijskundig beleid?
- Hoe faciliteert bestuurder kwaliteit?
- Hoe plaatst bestuurder organisatie in omgeving met oog op kwaliteit?
- Hoe vervult bestuurder leiderschap: richting, focus, continuïteit, bufferen?

INTERN TOEZICHT OP KWALITEIT: kan niet zonder informatie over kwaliteit

(Gebaseerd op F. Janssens *Over Onderwijstoezicht en Educational Governance*, Enschede 2005)

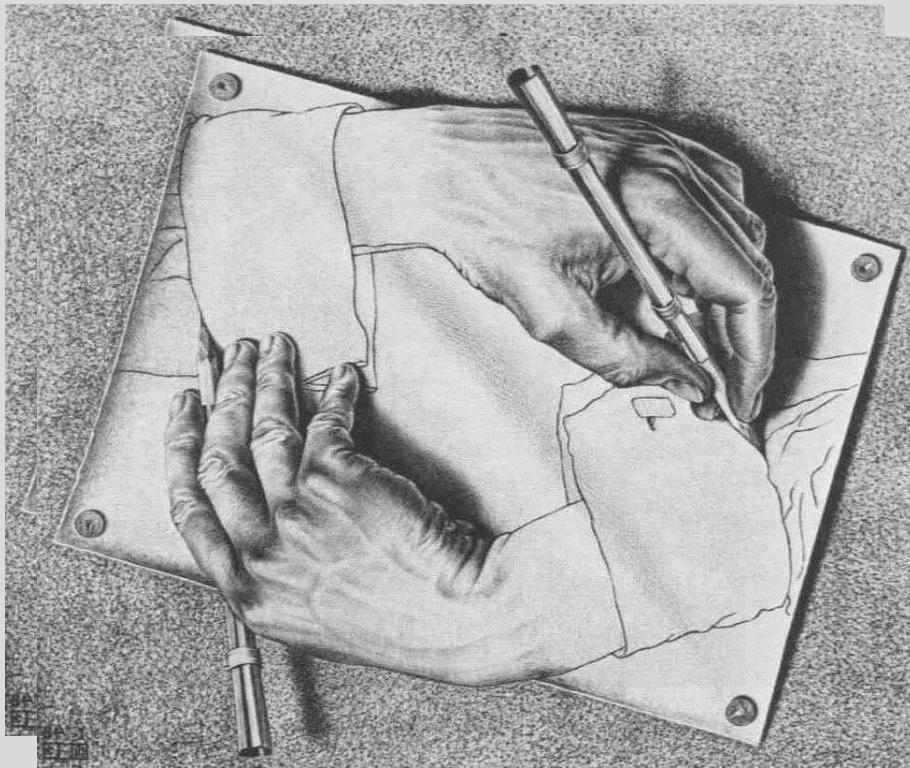
- Stellen schoolleiders doelen en geven ze richting aan implementatie?
- Is evaluatie van kwaliteit betrouwbaar?
- Kent de organisatie een cultuur van evaluatie, transparantie en verantwoording?
- Is kwaliteit van onderwijs en opbrengsten gedefinieerd en genormeerd?
- Zijn wij bereid en in staat te interveniëren inzake onderwijskwaliteit?

TOEZICHT OP KWALITEIT: OPLOSSEN PARADOX KRITISCHE DISTANTIE EN BETROKKENHEID

- Toezichtkader voor ‘sturen op kwaliteit’ (opbrengsten, onderwijs en schoolcondities)
- Neus voor goede informatie
- Lef om alle vragen te stellen die gesteld moeten worden aan wie dan ook
- Niet alleen kengetallen; ook verhaal en context, waarneming en beleving
- Empathie voor de professional
- Besef van de maatschappelijke taak; focus op belang leerling
- Verantwoording in veiligheid
- Oog voor eigenaarschap in organisatie

INTERN TOEZICHT ALS TEGENKRACHT

Intern toezicht: gedocumenteerd,
getoetst en beredeneerd vertrouwen
als tegenkracht

SUCCES